

Allen

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

1(12)

1998-06-26

231-7337-97

Till enligt
SÄNDLISTA

Bildande av naturreservatet Ekdalen samt upphävande av naturreservatet Ekdalen med dispensabla föreskrifter, Uppsala kommun

UPPGIFTER OM RESERVATET

Områdets benämning :	Ekdalen
Objektsnummer :	03-02-48
Kommun :	Uppsala
Fastigheter :	Del av Bennebol 2:1
Lägesbeskrivning :	Området är beläget 8,5 km nordost om Knutby. Läget framgår av bifogad karta, se bilaga A.
Koordinat i rikets system :	x= 66 52 9 y= 16 42 2
Koordinat enligt natur- vårdsregistret :	12I0I 29 22
Topografisk karta :	12I Östhammar SO
Ekonomisk karta :	128 08 (12I 0i)
Gränser :	Reservatsområdets gränser framgår av bilaga B
Area :	14 ha varav 13,5 ha produktiv skogsmark
Naturvårdsförvaltare :	Länsstyrelsen i Uppsala län
Markägare :	Hargs Egendom AB

1998-06-26

231-7337-97

GRUND FÖR BESLUTET

Beskrivning av området

Ekdalen är ett under senare tid relativt orört lund- och högört-granskogsområde med en mycket rik flora. I reservatsområdet ingår också en lövrik brant, en granplanterad åker samt ett område vilket nyligen slutavverkats.

Reservatsområdet domineras av blockrik morän som omger en fuktig svacka. I svackan mellan moränryggarna är underlaget blockfattigt och lerigt. Ett äldre dike finns i områdets centrala del genom den nord-sydliga moränryggen. Omedelbart norr om skogsbilvägen går en bergbrant i öst-västlig riktning.

Uppe på moränryggarna finns en äldre högörtgranskog med grova träd och stort lövinslag, främst lind. I fältskiktet finns arter som trolldruva, myskmadra, smånunneört, lungört, tandrot, långsvingel. På stora block växer även springkorn. Dikets närmaste omgivning är bevuxet med ett ungt träd- och buskskikt innehållande bland annat alm, ask, lind, hassel och skogstry. Fältskiktet är dominerat av lundväxter. Väster om moränryggen är diket flackt och bäcklikt och omges främst av al, björk och asp samt örter som ramslök, hässleklocka och stinksyska. Ytterligare västerut vidtar en öppen mindre fuktäng.

Den blockfattiga sänkan är bevuxen med ett slutet trädbestånd av ek, alm, ask, lind, lönn, asp och någon gran. I buskskiktet finns exempelvis hassel, skogstry och måbär. I lunden växer hässleklocka, underviol, tandrot, storrams, trolldruva, myskmadra och storgro.

I nordost finns längs diket en granplanterad f d åker.

Längs skogsbilvägens norra sida sträcker sig en blockrik brant. Branten är delvis påverkad av avverkning. Den kvarvarande skogen är lövdominerad med grov ek samt lönn, lind, asp och björk. I övrigt består reservatsområdet norr om skogsbilvägen främst av hygge med kvarstående aspar. Hygget som nyligen granplanterats har en rik lövföryngring. I öster finns ett litet parti gran- och aspdominerad blandskog med fältskikt av lågörtstyp.

Inom reservatsområdet har närmare 40 rödlistade arter eller signalarter som indikerar höga naturvärden påträffats. Många av arterna är knutna till gammal ek och asp. Av de rödlistade arterna kan nämnas cinnoberbagge, sexfläckig blomcock, mindre hackspett och tretåig hackspett samt aspfjädermossa, oxtunga och almlav.

Reservatets främsta värden är knutna till den relativt orörda lund- och örtgranskogen och den lövrika branten med dess djurliv och botaniska artrikedom med inslag av hotade och sällsynta djur- och växtarter.

1998-06-26

231-7337-97

Reservatsområdet ligger i ett större område klassat som riksintresse för den kulturella och vetenskapliga naturvården enligt 2 kap 6 § lagen om hushållning med naturresurser m m. (1987:12). Ekdalen ingår även i ett större område som i Uppsala läns naturvårdsprogram är klassat som område med högsta naturvärde.

Området har stor betydelse för bevarandet av biologisk mångfald.

Referenser:

Eriksson, P. 1997, Ekologisk landskapsplanering i Vällenområdet. Upplandsstiftelsen Rapport nr 5.

Eriksson, P. 1989, NISP-Bennebol, opubl.

Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987, Naturvårdsprogram för Uppsala län.

Nilsson P. M. 1975, Naturinventering av Bennebols naturreservat

Stighäll K. 1996, Bennebolsområdet, Upplandsstiftelsen, stencil nr 10.

ÄRENDETS BEREDNING

I samband med att Bennebols naturreservat upplöstes bildades år 1990 ett reservat benämnt Ekdalen med enbart föreskrifter om tillståndsplikt (s k dispensabelt naturreservat). Under år 1993 påbörjade Upplandsstiftelsen projektet "Ekologisk landskapsplanering för hotade arter och miljöer" kring sjön Vällen. Som en följd av arbetet avgränsades ett antal särskilt värdefulla områden som föreslogs skyddas som naturreservat. Naturvårdsverket och Länsstyrelsen uppdrog år 1995 åt Upplandsstiftelsen att under en treårsperiod ta fram underlag för beslut om naturreservat samt skötselplaner för ett tjugotal utvalda områden i Uppsala län.. I uppdraget ingick även att se över fem dispensabla naturreservat, varav Ekdalen är ett, belägna i Vällenområdet. Arbetet har bedrivits i samråd med Länsstyrelsen och markägaren. Uppdraget redovisades under våren 1998.

Förhandlingar med markägaren har skett och avtal om intrångsersättning tecknats. Förslaget har förelagts markägaren och sakägare enligt 11 § naturvårdsförordningen (1976:484) och remitterats. Synpunkter har beaktats i förslaget.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar Länsstyrelsen det område som markerats på kartbilaga B som naturreservat, benämnt Ekdalen.

Länsstyrelsen upphäver med stöd av 12 § samma lag, med verkan fr o m den dag detta beslut vinner laga kraft, beslut om naturreservatet Ekdalen enligt 7 § naturvårdslagen som Länsstyrelsen meddelade den 4 februari 1987 (dnr 11.1211-2493-85).

ÄNDAMÅL MED RESERVATET

Ändamålet med reservatet är att

- skydda och bevara de geologiska bildningarna, de hydrologiska betingelserna, den relativt orörda skogen, de hydrologiskt opåverkade våtmarkerna samt det växt- och djurliv som är förknippat med nämnda förhållanden,
- i den mån det inte strider mot bevarandeintressena, tillåta och med enkla anordningar underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom området.

Reservatsområdet skall lämnas för fri utveckling, med undantag för åtgärder som förstärker eller bevarar vissa naturvärden enligt skötselplanen. Dessa åtgärder består i

- frihuggning av ädellövträd för att befrämja en ljuskrävande fauna och flora,
- restaurering av föryngringsytan genom avverkning av planterade barrträd.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla för reservatet.

- A Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatsområdet
-

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, spränga, muddra, schakta, plöja, dämna, nydika, underhållsrensa dike, skyddsdika eller på annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan direkt eller indirekt markbearbetning med undantag för
 - åtgärder enligt nedanstående skötselplan och de principer som anges i planen,
2. uppföra byggnad eller anlägga väg, parkeringsplats, stig, spång, brygga eller annan anläggning med undantag för
 - i nedanstående skötselplan angivna anläggningar och anordningar,

1998-06-26

231-7337-97

3. dra fram mark - eller luftledning,
4. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med reservatsområdets skötsel eller i samband med skogsbruksåtgärder utanför reservatet enligt strecksats 2 sist under A,
5. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
6. tillföra växtnäringsämnen eller göra andra ingrepp som kan innebära förorening eller annan förändring av marken,
7. avverka, röja, skogsodla eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller annan växtlighet med undantag för
 - absolut nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,
 - åtgärder enligt nedanstående skötselplan,
 - åtgärder i samband med underhåll av befintlig skogsbilväg
8. införa för trakten i dag främmande växt- eller djurart/ras,
9. sätta upp saltsten eller utfodra vilt med undantag för stödåtgärder för utrotningshotad art,
10. framföra motordrivet fordon med undantag för
 - körning på befintlig enskild väg enligt strecksats 1 sist under A,
 - erforderlig körning i samband med brandbekämpning,
 - körning i samband med skötsel av reservatsområdet,
 - körning med mindre fordon t. ex. järnhäst eller motsvarande för uttransport av fälld älg,
11. upplåta mark för ridning, camping, orienteringstävling eller liknande arrangemang, uppställning av husvagn, släpvagn eller motordrivet fordon.

Dessutom gäller

12.

- Föreskrifter nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även för markägare och innehavare av särskild rätt med undantag för åtgärd som är nödvändig för att kunna bruka och sköta reservatsområdet eller för att kunna utöva sin särskilda rätt, t.ex jakt.

1998-06-26

231-7337-97

- Befintliga skogsbilvägar inom reservatet får användas för uttransport av virke som har avverkats utanför reservatet, under förutsättning att skada inte uppkommer på skog inom reservatet.
- Tillfälliga virkesupplag får göras längs skogsbilvägar och på vändslingor till skogsbilvägar under förutsättning att skada inte uppkommer på skog inom reservatet.
- Vid uttransport av virke från avverkning norr om reservatet får befintlig traktorväg genom norra delen av reservatet användas under förutsättning att inga skador sker på skog inom reservatet.

B Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att

1. reservatsområdets gränser märks ut i terrängen och att informationstavlor sätts upp i anslutning till reservatsområdet,
2. erforderliga åtgärder vidtas för att iordningställa och underhålla anläggningar och anordningar enligt nedanstående skötselplan och de principer som anges i planen,
3. naturvårdande åtgärder som gagnar reservatets syfte vidtas inom reservatsområdet. Sådana åtgärder kan t.ex. vara avverkning av planterad gran.

C Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar skall förbud gälla att

1. gräva, hacka eller på annat sätt skada jordytan,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, gräva upp eller plocka blommor, gräs, mossor, svampar, lavar eller på något annat sätt ta bort eller skada växter eller växtdelar av något slag med undantag för plockning av matsvamp och bär,
3. fänga eller bortföra djur, bortföra ägg eller bo eller medvetet störa djurlivet,
4. rida annat än på befintlig enskild väg,
5. tälta,
6. elda,

7. medföra hund eller annat husdjur som ej är kopplat,
8. framföra motordrivet fordon,
9. anordna orienteringsverksamhet eller snitslade spår.

D Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Naturvårdsförvaltare.
Länsstyrelsen är naturvårdsförvaltare.
2. Skötselplan.
Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa nedanstående skötselplan.

SKÖTSELPLAN

Syfte med naturvårdsförvaltningen

Att bevara området för fri utveckling med undantag för åtgärder föreslagna i skötselplanen.

Att genom att vidta smärre åtgärder öka tillgängligheten, naturvärdet och allmänhetens möjligheter till naturupplevelser.

Disposition och skötsel av mark och vatten

Beskrivning

Naturförhållandena beskrivs i avsnittet "Beskrivning" ovan.

Övergripande mål :

Området lämnas för fri utveckling med undantag för:

- att planterad gran på f d åkermark och hygge avvecklas; ytorna lämnas därefter för fri utveckling.
- att enskilda ädellövträd får frihuggas vid behov.

Riktlinjer och åtgärder

Skötselområde A

Beskrivning: Granskog av högörttyp på blockrik mark, löv/ädellövdominerad skog i svackor och f d ängs/hagmark.

Mål: Naturskog.

Åtgärder: Inga. I princip fri utveckling. Vid behov kan frihuggning av grova ädellövträd genomföras i delar av området.

Skötselområde B

Beskrivning: Bergbrant med lövdominerad naturskog samt granplanterat hygge med kvarstående aspar.

Mål: Naturskog.

Åtgärd: Avveckling av planterad gran, sedan fri utveckling.

Skötselområde C

Beskrivning: Granplanterad f d åkermark.

Mål: Löv-blandskog.

Åtgärder: Avverkning av gran, därefter lämnas ytan för fri utveckling.

Vägar, ledningar, diken

Den enskilda vägen som passerar genom området får underhållas. Nödvändiga röjningar i anslutning till denna väg får utföras. Vad beträffar dikningsåtgärder är endast underhållningsrensning tillåten.

Underhållsrensning av dike uppströms reservatet får endast ske strax efter vårfloden vid lågvattenföring. Det är önskvärt att rensningar sker i etapper i syfte att minska transporten av mineraljord till reservatet.

Faunavård - jakt

Jakt får bedrivas i enlighet med gällande lag.

Befintliga jaktorn får vidmakthållas, men inga nya får uppföras.

Siktröjning är inte tillåten.

Utfodring av jaktbart vilt får inte förekomma.

Stödåtgärder får vidtas för hänsynskrävande eller utrotningshotade djurarter.

Anordningar för rekreation och friluftsliv

Beskrivning

En allmän väg passerar längs reservatsområdets östra kant. En bommad enskild väg sträcker sig genom reservatsområdet i öst-västlig riktning.

Övergripande målsättning

Friluftslivets intressen ska i huvudsak tillgodoses genom reservatsområdets naturliga förutsättningar. I den mån det inte strider mot bevarandeintressena är det tillåtet att med enkla anordningar underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom reservatet.

Riktlinjer och åtgärder.

Tillgänglighet

Nyckel till bommen på den enskilda vägen vid avfarten från väg 661 ska finnas för utlåning hos naturvårdsförvaltaren. Staten lämnar skälig ersättning för vägunderhåll.

Parkeringsplats

Ingen P-plats anläggs.

Renhållning

Naturvårdsförvaltaren svarar för eventuell städning och renhållning.

Information

Information om det skyddade området skall lämnas på en informationsskylt som placeras inom reservatet. Naturvårdsförvaltaren svarar för produktion, uppsättning och underhåll av denna skylt.

Informationsfolder bör tas fram. Länsstyrelsen svarar för produktion av foldern.

Utmärkning

Reservatet skall vara utmärkt enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren svarar för detta.

Tillsyn

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet.

Dokumentation

Naturvårdsförvaltaren skall kontinuerligt dokumentera utförda åtgärder, eventuellt slitage, andra förändringar i naturförhållanden m.m.

Finansieringen av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltning, utmärkning och basuppskyltning av reservatet bekostas av staten.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga D.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Ann - Cathrine Haglund samt ledamöterna Barbro Andersson, Ingrid Andersson, Anders Ekström, Gunnar Hedberg, Lennart Hedquist, Gunnar Hofring, Ingvar Karlén, Mats O Karlsson, Lars - Olof Lindell, Britt Pagard och Mats Sjöborg samt tjänstgörande suppleant Ing -Marie Gidlund.

I den slutliga handläggningen deltog länsråd Henricsson, chefsjurist Segerström, länsantikvarie Eklund, länsarkitekt Lundgren och avdelningsdirektör Hjelm, föredragande.

Ann - Cathrine Haglund

Lars Hjelm

BILAGOR

- A. Översiktskarta, skala 1 : 50 000
- B. Reservatskarta, skala 1 : 10 000
- C. Reservatskarta med skötselområden, skala 1 : 10 000
- D. Hur man överklagar

SÄNDLISTA

Till (delgivningskvitto)

Hargs Bruk AB, Harg, 742 95 HARGSHAMN

Hargs Egendom AB, Harg 742 95 HARGSHAMN

Uppsala kommun, Box 216, 751 04 UPPSALA

Vattenfall Elförsörjning, 741 90 KNIVSTA

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM

Telekontoret, Box 621, 751 26 UPPSALA

x x x x Stockholms läns Hushållningssällskap, Fyrväpplingens
sportfiskeområde, Kobil, 740 12 KNUTBY

För kännedom

Upplandsstiftelsen, Box 1833, 751 48 UPPSALA

Boverket, Box 534, 371 23 KARLSKRONA

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

12(12)

1998-06-26

231-7337-97

Skogsvårdsstyrelsen i Uppsala län, Portalgatan 2 B, 754 23 UPPSALA
Lantmäterimyndigheten Uppsala kommun, Box 216, 751 04 UPPSALA
Älvkarleby kraftverk, Linjeavdelningen, Box 285, 751 05 UPPSALA

akten
kulturmiljöenheten
miljö - och fiskeenheten, 25 ex
planenheten
näringslivs- och landsbygdsenheten
registreras i naturvårdsregistret
kungörelse i länets författningssamling
reservatspärmen/MN, PS

BILAGA A

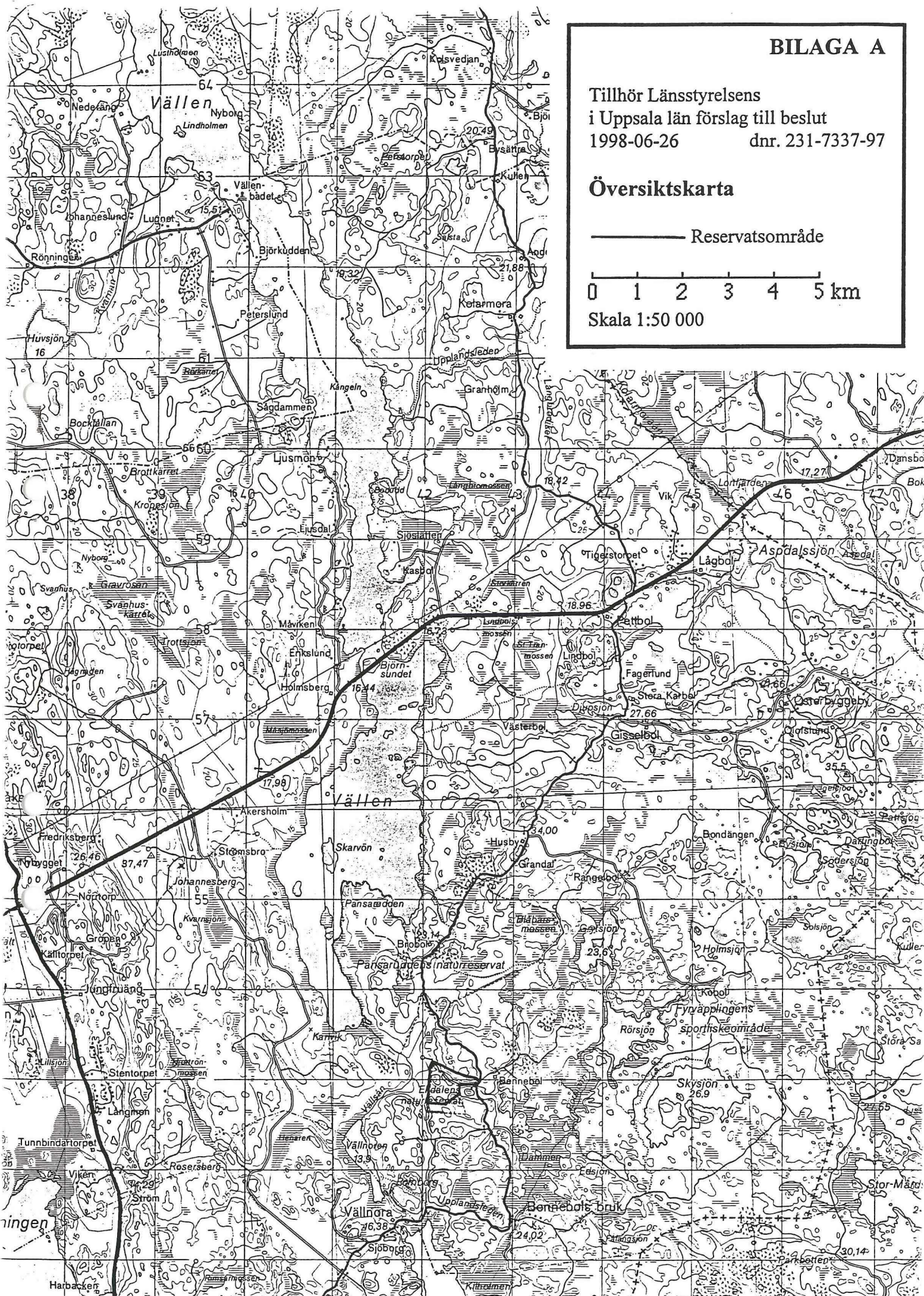
Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län förslag till beslut
1998-06-26 dnr. 231-7337-97

Översiktskarta

— Reservatsområde

0 1 2 3 4 5 km

Skala 1:50 000

BILAGA B

Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län förslag till beslut
1998-06-26 dnr. 231-7337-97

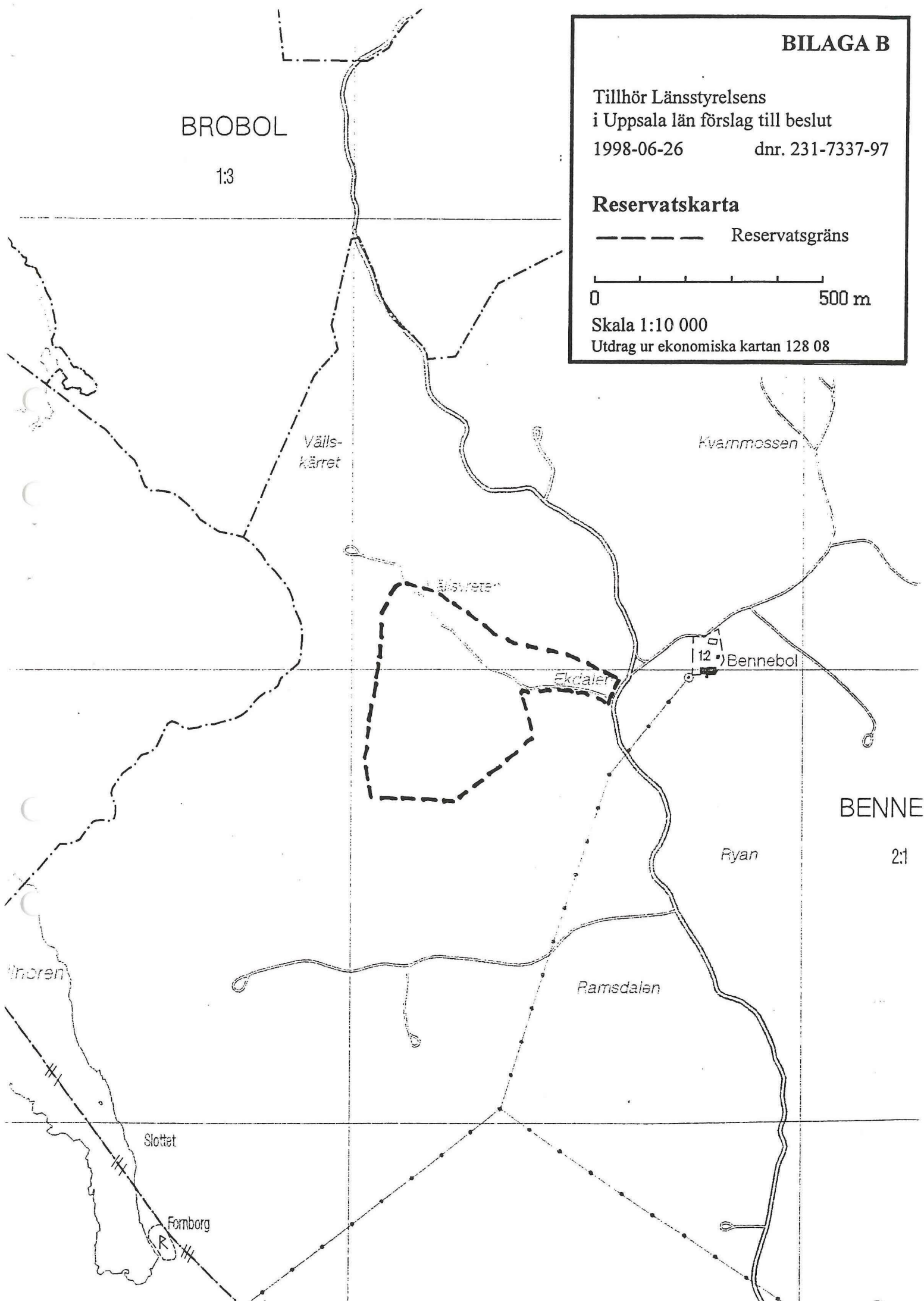
Reservatskarta

----- Reservatsgräns

0 500 m

Skala 1:10 000

Utdrag ur ekonomiska kartan 128 08

BILAGA C

Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län förslag till beslut
1998-06-26 dnr. 231-7337-97

Reservatskarta med skötselområden

- Reservatsgräns
— Skötselområdesgräns
A Områdesbeteckning
Parkeringsplats

0 500 m

Skala 1:10 000

Utdrag ur ekonomiska kartan 128 08

BROBOL

1:3

Välls-
kärret

Vällsvreten

Ekdalen

12

Bennebol

BENNE

Ryan

2:1

Ramsdalen

Slottet

Fornborg